

P-1091/23

30.10.2023.

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**Broj: S1 3 U 041144 21 U**
Sarajevo, 20.10.2023. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove, sastavljenom od sudija Maide Bikić, kao predsjednika vijeća, Jadranke Brenjo i Efraima Čosića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Slađane Anđelić, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Udruženje građana „Borba protiv korupcije u BiH“ – Transparency International Bosne i Hercegovine, Banja Luka, protiv rješenja broj: 06-10896-5/2021 od 10.08.2021.godine, tuženog „Elektroprenos-Elektroprijenos BiH“ a.d. Banja Luka, Marije Bursać 7A, u upravnoj stvari slobodnog pristupa informacijama, na nejavnoj sjednici održanoj dana, 20.10.2023. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava, osporeno rješenje tuženog broj: 06-10896-5/2021 od 10.08.2021. godine i rješenje prvostepenog organa broj: 06-10896-2/2021 od 08.07.2021. godine, se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak.

Tuženi je dužan tužitelju naknaditi troškove upravnog spora u iznosu od 100,00 KM, u roku od 15 dana.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog broj i datum naveden u uvodu, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja, izjavljena protiv prvostepenog rješenja tuženog broj: 06-10896-2/2021 od 08.07.2021.godine, kojim je djelomično odobren pristup informacijama o sastavu upravljačkih tijela, direktoru, broju zaposlenih, finansijskom izvještaju za 2020.godinu i izvještaju eksterne revizije, dok je odbijen pristup ličnom podatku iznosu naknade za direktora iz razloga što je utvrđen kao izuzetak.

Blagovremenom tužbom tužitelj je protiv osporenog rješenja pokrenuo upravni spor, jer smatra da su rješenja tuženog nezakonita obzirom da je nastavio svoju dugogodišnju praksu odbijanja dostavljanja informacija od javnog značaja, zainteresovanoj strani. U tužbi navodi da tuženi po ko zna koji put ukazuje da je traženi podatak o iznosu plate za direktora izuzetak od objavljivanja, a koji stav je zauzeo i sam direktor. Međutim, tuženi nije ni pokušao da razmotri da je tražena informacija od javnog značaja, koji ima prevagu nad eventualnim ličnim izuzetkom, a sve u skladu sa članom 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH. Naime, navedena zakonska odredba propisuje da će nadležni organ objaviti traženu

informaciju bez obzira na utvrđeni izuzetak ako je to opravdano javnim interesom, i uzeti u obzir svaku korist i štetu koji mogu proisteći iz toga. U predmetnom slučaju, javni organ nije ni dao priliku javnom interesu, a obrazloženje odluke se ne zasniva na Zakonu o slobodi pristupa na informacijama. Dakle tuženi poziva na odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka, ali i tim zakonom je propisano da se podaci ne mogu otkriti osim ako to nije u javnom interesu. Također, Agencija za zaštitu ličnih podataka u svom mišljenju od 18.01.2016.godine navodi da je u javnom interesu građani znaju podatak o iznosu pojedinačne plaće zaposlenih u javnim preduzećima. Također, i veći broj presuda Suda BiH je to potvrdio i navodi da je tuženi propustio da ocijeni da li su ispunjeni uslovi predviđeni za utvrđivanje izuzetka te da je bio u obavezi u skladu sa članom 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama, utvrdi da li je objavljivanje opravdano javnim interesom. Tužitelj smatra da tuženi pogrešno tumači institut testa javnog interesa, i da je po njegovom mišljenju trebao utvrditi da li je informacija u javnom interesu i gdje se ogleda javni interes, koji bi bio povrijeđen da se tražena informacija javno objavi. U konačnici, tužitelj smatra da je tražena informacija od značaja za javni interes i da su to javna informacija, koja treba da promoviše transparentnost i odgovornost javnih organa, a tražene informacije su neophodne za demokratski proces i javni organi imaju obavezi da ih objave. Predlaže da Sud tužbu uvaži, osporeno rješenje poništi i naloži da se tužitelju omogući slobodan pristup traženim informacijama u cjelosti, te tuženog obaveže na plaćanje troškova upravnog spora.

U odgovoru na tužbu, tuženi ostaje pri svojim stavovima, te predlaže da se ista kao neosnovana odbije.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude, iz slijedećih razloga:

Iz podataka u spisu, proizilazi da je osporenim rješenjem tuženog odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja od 08.07.2021.godine, kojim je djelomično uvažen zahtjev tužitelja i odobren pristup informacijama o sastavu upravljačkih tijela, direktoru, broju zaposlenih, finansijskom izvještaju za 2020.godinu i izvještaju eksterne revizije, dok je odbijen pristup ličnom podatku iznosu naknade za direktora i isti je utvrđen kao izuzetak. Iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi da tuženi konstatuje da je prvostepeni organ pravilno utvrdio izuzetak u odnosu na član 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, u vezi sa članom 3. stav 1. i 54. Zakona o zaštiti ličnih podataka, koji se odnosi na zatraženu informaciju-iznos naknade za direktora, procijenivši da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost članova, a da ista lica nisu dala saglasnost. Također, tuženi je u pobijanom rješenju naveo da nije javno preduzeće niti se finansira iz budžetskih sredstava, a tuženi je provodio i test javnog interesa te utvrdio da nikada nije prijavljen za korupciju, da posluje odgovorno da poštuje Ustav i da nema javnog interesa da se objavi sporni izuzetak.

Po shvatanju ovog upravnog vijeća, prigovorima iz tužbe dovedena je u pitanje zakonitost pobijanih rješenja a zaključak tuženog organa je nepravilan i nezakonit i posljedica je pogrešne primjene materijalnog prava, nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U skladu sa članom 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj 49/06 do 89/11) (Davanje ličnih podataka trećoj strani) propisano je: (1) Kontrolor podataka ne može dati lične podatke trećoj strani prije nego što o tome obavijesti nosioca podataka. Ako nosilac podataka ne odobri davanje ličnih podataka, oni se ne mogu otkriti trećoj strani, osim ako to nije u javnom interesu. (2) Kontrolor ličnih podataka ovlašten je lične podatke dati na korištenje trećoj strani na osnovu pisanog zahtjeva treće strane, ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarivanja zakonitih interesa treće strane. (3) Pisani zahtjev mora sadržavati svrhu i pravnu osnovu za korištenje ličnih podataka, te vrste ličnih podataka koji se traže. (4) Zabranjeno je davanje ličnih podataka na korištenje trećim stranama za čiju obradu, odnosno korištenje nisu ovlašteni prema odredbama čl. 5. i 6. ovog Zakona, te ako je svrha za koju se lični podaci traže na korištenje suprotna odredbi člana 4. ovog Zakona. (5) Kontrolor podataka vodi posebnu evidenciju o ličnim podacima koji su dati na korištenje trećim stranama i svrsi za koju su lični podaci dati. (6) Nosilac podataka ne može ostvariti pravo na blokiranje ili uništavanje ličnih podataka ako kontrolor ima obavezu da obradi podatke prema posebnom zakonu ili ako bi time bila narušena prava trećih lica.

Prema ocijeni ovog vijeća, tuženi je, kao kontrolor ličnih podataka, ovlašten dati iste na korištenje tužitelju, kao trećoj strani, na osnovu pisanog zahtjeva, a koji je tužitelj i podnio. Osim toga, tuženi je propustio cijeliti odlučnu činjenicu, da je tužitelj, kao podnosilac zahtjeva nevladina organizacija, koja provodi istraživanje o primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, a sve u cilju provjere nivoa transparentnosti javnog sektora i stepena slobode pristupa javnim dokumentima, kao i promocije odgovornosti javnih preduzeća. Dakle, navedeni zahtjev sadrži svrhu i pravnu osnovu za korištenje ličnih podataka, kao i vrste ličnih podataka koji se traže.

Nadalje, odredbom člana 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka (Pravo na obradu ličnih podataka bez saglasnosti nosioca podataka), propisano je da kontrolor može obrađivati podatke, bez saglasnosti nosioca podataka, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova i to konkretno: d) ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadatka koji se izvršava u javnom interesu; e) ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili treća strana i ako ova obrada ličnih podataka nije u suprotnosti s pravom nosioca podatka da zaštiti vlastiti privatni i lični život; f) ako je neophodno za izvršavanje legitimnih aktivnosti političkih stranaka, pokreta, udruženja građana, sindikalnih organizacija i vjerskih zajednica osim gdje prevladavaju interesi za osnovna prava i slobode nosioca podataka nad aktivnostima, posebno pravo na privatnost u odnosu na obradu ličnih podataka.

U konkretnom slučaju cijeneći navedene materijalno-pravne propise, prvostepeni organ, a potom i tuženi, propustili su pravilno primijeniti naprijed navedenu zakonsku odredbu. Naime, tuženi je, imajući u vidu i paušalnu tvrdnju da ne postoji saglasnost nositelja podataka, postupio suprotno Zakonu o zaštiti ličnih podataka BiH. Međutim, u slučaju uskraćivanja odobrenja, prvostepeni organ je bio dužan dokazati da otkrivanje ličnih podataka nije u javnoj interesu, a imajući u vidu odredbu člana 17. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka, odnosno zakonskog prava organa da iste može otkriti i u slučaju nepostojanja odobrenja od strane nositelja ličnih podataka. Naime, s obzirom da nadležni organ ima pravo da otkrije podatke i bez saglasnosti nositelja podataka, u njegovoj je obavezi da navede koje su to činjenice koje bi ukazivale da isto nije u javnom interesu, što je prvostepeni organ, a

potom i tuženi propustio uraditi. Nadalje, prvostepeni organ je bio u zakonskoj obavezi u smislu odredbe člana 6. tačka d), e) i f) da ukaže na postojanje činjenica u vezi sa propisanim uslovima, a u slučaju njihovog neispunjenja, ne bi mogao da obrađuje podatke, bez saglasnosti nosioca podataka. Odnosno, isti je bio u obavezi da dokaže da bi obrada ličnih podataka bila u suprotnosti sa pravom nositelja podataka da zaštiti vlastiti privatni i lični život, kao i da isto nije neophodno radi izvršavanja legitimnih aktivnosti i to tužitelja (kao udruženja građana), kao i da su u tom slučaju prevladavali interesi za osnovna prava i slobode nositelja podataka nad aktivnostima, posebno prava na privatnost u odnosu na obradu ličnih podataka, što je prvostepeni organ propustio uraditi. Obrazloženje tuženog, da bi obradom navedenih podataka bili ugroženi vitalni interesi samih nosioca podataka te pozivanje u tom smislu na ustav Bosne i Hercegovine, kao najviši pravni akt odnosno član II Ustava je po ocijeni ovog Vijeća paušalno. Ovo iz razloga što objavljivanjem navedene informacije koja se odnosi na izuzetak, ne mora biti obuhvaćeni pojedini dijelovi, kao što su odbici za alimentaciju, članarina za sindikat kredit i slično, čime bi se moglo ugroziti pravo na privatni porodnični život dom i prepisku.

Također, odredbom člana 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 28/00 do 100/13), kao cilj ovog Zakona propisano je sljedeće: a) ustanoviti da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promovira veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces; b) ustanoviti da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije; U skladu sa članom 4. ovog Zakona, svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije, a ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom Zakonu. U skladu sa članom 5. istog Zakona, izuzetak od objavljivanja informacije utvrđuje se na osnovu ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja i to samo u slučajevima, kad javni organ utvrdi izuzetak u smislu člana 6, 7. ili 8. ovog Zakona za cijelu informaciju ili dio informacije i odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa. U skladu sa članom 8. citiranog Zakona, koji se odnosi na izuzetak kod zaštite privatnosti, nadležni javni organ će utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese, koji se odnose na privatnost trećeg lica, dok će, u skladu sa ispitivanjem javnog interesa, u skladu sa članom 9. Zakona, nadležni javni organ objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrdjeni izuzetak u smislu člana 6, 7. ili 8., ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proisteći iz toga.

Imajući u vidu navedene propise, ovo sudsko vijeće nalazi da je tuženi propustio primijeniti pozitivne pravne propise, stoga što je tužitelj je od tuženog, zahtijevao pristup informacijama koje su pod njegovom kontrolom, a ovaj organ je odlučujući o istom, propustio pravilno primijeniti odredbe članova 6. i 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka. S tim u vezi, prvostepeni organ je naime, propustio da nakon ispitivanja ovog slučaja, ocijeni da li su ispunjeni zakonski uslovi predviđeni za utvrđivanje izuzetka, s obzirom da je samo djelimično udovoljeno zahtjevu tužitelja i to za cijelu informaciju ili dio informacije. Nadalje, tuženi „Elektroprenos-Elektroprijenos BiH“ a.d. Banja Luka je bilo u obavezi, u skladu sa odredbom člana

9. predmetnog Zakona, da utvrdi da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom. Iz obrazloženja osporenog rješenja ne prozilazi da je tuženi navedeno utvrdio. Isticanje činjenice da je Elektroprenos kompanija koja nema status javnog proizveća niti da se finansira iz budžetskih sredstava je paušalno. Ovo iz razloga što je kompanija Elektroprenos u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o osnivanju kompanije za prenos električne energije u BiH, funkcionise kao pravno lice čiji su vlasnici entiteti koji imenuju članove upravnog odbora, samim tim i ima status javnog korporacije, koje funkcionise kao pravno lice BiH.

Pravilnim tumačenjem Zakona o pristupu informacijama, se ogleda u činjenici da je cilj zakona, da olakša i promovira u najvećoj mjeri i bez odlaganja objavljivanje informacija pod kontrolom javnog organa, pa je time javni organ u obavezi da preduzme sve radnje, kako bi olakšao pristup informacijama ili da obrazloži razlog odbijanja, zasnovan na zakonskim odredbama. Takva obaveza podrazumijeva i obavezu organa da ispituje postojanje opravdanog javnog interesa, da se takva informacija objavi i u slučaju utvrđenog izuzetka, pa u slučaju postojanja takvog interesa informaciju objavi, a u slučaju nepostojanja interesa, odbije tražitelja informacija sa zahtjevom. U konkretnom, prvostepeni organ nije postupio na navedeni način i nije se upustio u utvrđivanje opravdanog interesa, pa je time osnovan prigovor tužitelja da se osporeno i prvostepeno rješenje temelje na povredama pravila postupka, nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Suprotno postupanje u konkretnoj pravnoj stvari nije u skladu ni sa osnovnim ciljevima Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, prema kojim informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup tim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces, u skladu s kojim su dužni postupati javni organi na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine.

Tužitelju pripada pravo na naknadu troškova koje je imao u ovom upravnom sporu, jer je njegova tužba uvažena i osporeno rješenje poništeno, a u smislu člana 61. Zakona o upravnim sporovima BiH. Dosuđeni troškovi se sastoje od naknade za troškove takse na tužbu, u iznosu od 100,00 KM, dosuđeno primjenom člana 22. – Tarifa broj 3. Zakona o sudskim taksama u postupku pred Sudom BiH („Službeni glasnik BiH,, broj: 39/03).

Iz svega izloženog, ovaj Sud je našao da je tužba tužitelja osnovana, zbog čega je primjenom člana 37. stav 1., 2. i 3. a u vezi sa članom 34. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH (Službeni glasnik BiH broj: 19/02 do 74/10), odlučio kao u dispozitivu rješenja.

ZAPISNIČAR
Sladana Anđelić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Maida Bikić

